

I.O.G.T-logen Stålhandske i Klemensnäs 1883 19/2 1933.

54 F x Br. I.O.G.T Klemensnäs

National Library
of Sweden

+

Polit. chon.
Nykt.
Sällsk
J. 09. 1.
(B)

IOGT-LOGEN
STÅLHANDSKE

^K
I CLEMENSNÄS

1883 $\frac{19}{2}$ 1933

En blick tillbaka å ett 50-årigt kulturarbete.

Den 5 november 1879 infördes i Sverige Godtemplarorden av baptistpredikanten, emigrantvärvaren och affärs mannen Olof Bergström med bildandet av I. O. G. T.-logen N:o 1 Klippan i Göteborg.

Den första tiden kännetecknas icke så litet av kamp om makten enskilda personer emellan, och folkrörelsers vanliga plågoris »lycksökare» saknades icke inom I. O. G. T.

Nykterhetsrörelsens inneboende livskraft synes dock ha varit så stark, att de sunda krafterna fingo tid att utvecklas och så småningom utrensa «slagget». Den föreningsform och det arbetssätt I. O. G. T. gjorde till sitt, synes också ha varit för tiden lämpligt, resulterande i snabb tillväxt av loger landet över.

Redan i januari 1882 bildades den första logen «Carl von Döbeln» i Umeå och samma år i mars logen «Adlercreutz» i Skellefteå. Från dessa båda centrum utvecklades sedan logebildandet till omkringliggande landsbygd i jämförelsevis snabbt tempo. I september 1882 bildades sålunda «Dunker» i Ursviken och Arvid Horn» på Brännan samt i början på 1883 «Ungdomens hopp» i Bergsbyn.

Tillståndet ur nykterhetssynpunkt inom det område «Stålhandske» skulle börja sitt arbete framgår väl klarast genom citat ur tidigare skrifter i ämnet. Den gamle och väl kände veteranen C. H. E. Bäckström skriver i historiken över sin 25-åriga nykterhetsverksamhet i Västerbotten följande:

»Författaren härav, som under åren 1858—1871 var i tillfälle att besöka åtskilliga in- och utländska sjöstäder och där iakttaga olika folks uppträdande, såväl vid större folksamlingar som under vanliga förhållanden, har ej sett maken till sådant rövarliv med oljud och indiantjut, som under 1870-talet utfördes och gjorde sig gällande i Skellefteå bondstad under pågående s. k. storhelger. Det var, med ett ord sagt, livsfarligt för den ensamme vandraren att efter mörkrets inbrott passera genom den s. k. bondstaden. Allt härledande sig från superi och dålig uppfostran . . . Lönnkrögeri, salning och fördelning av stora fat brännvin, olaga handel med öl och vin försiggick oftast inom länets landsförsamlingar. Och då befolkningen dels höll med lönnkrögarna, och dels av fruktan för övervåld från dem och deras anhängare icke anmälde lagöverträdelserna för allmänna åklagarne, stodo dessa lika ofta maktlösa, då det gällde åtals anställande emot lönnkrögarna. Ofta hände, att den, som haft mod att uppträda såsom angivare, fick betala ganska dryga rättegångskostnader, emedan de åberopade vittnena ej vågade omtala saken, sådan den förhöll sig«.

Om grannlogen »Dunker« i Ursviken skriver samme författare:

«Under september månad år 1882 bildades kommunens första loge n:o 238 Dunker i Ursviken, Skellefteå stads mycket trafikerade hamn- och lastageplats och följaktligen mötesplatsen för olika länders fartyg och folk.

Vid den tid då logen bildades var platsen ett med fullt fog illa beryktat samhälle, fullt av mer och mindre väl maskerade sprit- och ölkrogar, där fylleri, slagsmål, hemfridsbrott och allehanda vilda orgier hörde till ordningen för dagen. Den värsta pesthålan var dock ett krog- och osedlighetsnäste, benämnt «Ljungan». Som

regel gällde att den, som kom där in, gick därifrån med länsad börs, även om den innehöll flera hundra kronor.

Vad gjorde ordningsmakten? Den stod ensam, vanmäktig. Vad gjorde kolportörerna? De bannlyste och fördömde godtemplarna. Vad gjorde godtemplarna med bistånd av ordningsmakt och myndigheter? . . . Krig på liv och död mot krögarna. Petitioner till kommunal- och länsstyrelsen inlämnades, anmälningar till laga åtal avgävos, razzior anställdes. En supig krögargynnande polis bortklagades och ersattes med en energisk godtemplare, nuvarande fjärdingsman C. J. Björk.« . . .

Om denne Björk heter det i ett av Stålhandskes protokoll på 90-talet att «han råkat ut för missödet att tappa en rättegång», varför logemedlemmarna skramlade till rättegångskostnaderna. Det var tydligen ej så lätt att vara polis den tiden och anmäla folk för «krögeri».

Även när på platsen florerade dryckenskapen ohejdat. Vid storhelgerna salade man till ett 100-kanns fat brännvin, som uppdelades än här än där i närheten. Det yngre släktet gjorde upprepade stadsbesök, varunder de i obegränsad mängd saluförda öl, vin, punsch o. dyl. rusdrycker funno flitig användning.

Under sådana omständigheter kan man lätt förstå att godtemplarorden, som fordrade absolut nykterhet skulle mötas av ett motstånd, vilket är nästan otänkbart i nuvarande tid. Inrotade fördomar och uppenbar illvilja från en kritiklös allmänhet, kunde spåras nära nog ända in på knutarna. Motståndet kom dock från sådant håll, att vi med den kännedom vi äga om innehållet i då använda ritualer, hava svårt förstå den ovilja, som i vissa fall kom till synes. Det var religiösa betänkligheter parade med önskan om mindre stränga principer i fråga om avhållsamheten, som utgjorde grundmotivet och som

även ästadkom bildandet av en s. k. «absolut nykterhetsförening», vilken omnämnes härnedan.

Sådant var alltså tillståndet i dessa trakter då 16 män år 1883 den 19 februari samlades i en kammare i den gård, vilken nu äges och bebos av arbetaren C. O. Johansson. Där bildades då av Special Debuteranden, guldsmeden J. A. Sundberg från Skellefteå logen 423 Stålhandske av I. O. G. T. med de 16 männen som första medlemmar. Av dessa finnas nu i livet endast arb. Frans Melander och faktor N. G. Lundqvist. Den senare lämnade orden på ett ganska tidigt stadium. Med denna loges bildande påbörjades ett arbete, som för många blev ett livsintresse. Svårigheterna och motståndet sporrade till ansträngningar, och det är med stum beundran och vördnad man bläddrar igenom de gulnade protokollen och rapporterna från den tid då logen Stålhandskes kulturarbete på denna plats tog sin början, den tid då det verkligen var att kämpa och värja sig för motståndarna.

Den första tjänstemannalistan hade följande utseende: VÖT J. P. Sellman, VVT E. A. Fällman, VS L. P. Bäckman, VFS Frans Melander, VSKm Frans Fällman, VK N. V. Sjöberg, VM Johan Pettersson, VIV J. A. Pettersson, VYV E. S. Aronsson, VBS Frans Lindgren, VDM L. A. Bäckman samt FVÖT C. A. Berglund.

När man ser igenom de gamla protokollen, kan man icke undgå att lägga märke till, med vilken nit och kärlek den lilla kärntruppen stred för sin sak, och huru allvarligt de togo sina uppgifter. Tjänstemännen fingo således ej utebliva från något möte, utan att meddela i förtid därom. Annars bötdades ett för den tiden ganska stort belopp, 10 à 15 öre, ibland mera. Och det var trängande skäl som orsa-

kade uteblivandet. I brev från J. P. Sellman till L. P. Bäckman den 18 febr. 1888 skrives: «...på grund av order måste jag resa till staden i dag och då jag kan få fri skjuts med Sidenmarks häst passar jag tillfället. Det är högst ogärna jag utebliver från något möte.» etc. Kommunikationerna voro betydligt sämre då än nu. Många sådana skrivelser från tjänstemännen finnas i logens arkiv.

Logens sjukvårdskommitté besökte plikttröget sjuka medlemmar, vakade hos dem om så behövdes, rådde dem söka läkare, till vilka en del ej hade så stort förtroende etc. Tanken på en sjukhjälpsförening bland nykterhetsvännerna uppstod tidigt inom logen. En sådan förening bildades också tillsammans med «absoluta» föreningen «Stå fast». Sjukhjälpsföreningen fortlevde en tid, men måste slutligen upplösas till följd av den ofullständiga kontroll, som utövades på absoluta föreningens mindre absoluta medlemmar. Därefter uppstod frågan om bildandet av en sjuk- och begravningskassa för godtemplare i Skellefteå. Även denna fråga ordnades, och förening bildades tillsammans med Dunker i Ursviken och Västerbottens Pärla i Bureå. Föreningen upplöstes dock så småningom.

Något egentligt samarbete mellan logen och absoluta föreningen «Stå fast» kunde ej komma i fråga, då denna förening från början tillkommit i syfte att motarbeta godtemplarna. Man tycks dock ha varit sa enig att vid vissa tillfällen samma talare användes. Absoluta föreningen ombildades sedermera till Blåbandsförening, vilken efter en tynande tillvaro upplöstes år 1907.

Under logens 50-åriga tillvaro hava 980 personer skrivit sina namn i konstitutionsmatrikeln, d. v. s. ingått i logen som nya medlemmar eller inklarerats från andra loger. Med-

lemsantalet har växlat betydligt. Vi nöja oss med att anteckna medlemsantalet vid årsskiftet ung. vart femte år. Den 31 jan. 1888, 5 år efter starten, ägde logen 42 medl., 31 jan. 1893 67, 31 jan. 1898 77, 31 jan. 1903 69, 31 jan. 1908 89, 31 jan. 1911 143, 31 jan. 1917 112, 31 jan. 1923 143, 31 jan. 1930 116 samt den 31 jan. 1933 113.

Redan från första åren av sin verksamhet framstod logen som en av de bästa. Resetalaren O. L. Allard uppmanade i ett föredrag den 23 april 1887 logens medlemmar att »icke svika andra logers föreställning att Stålhandske är den bästa inom distriktet«. Påföljande år hade logen besök av bergsingeniören F. de Ron, vilken då reste i våra trakter. Han ansåg Stålhandske »som en mönsterloge, vars make han ej träffat inom distriktet». Logen Dunker i Ursviken, vilken så att säga var i händelsernas mittpunkt, drogs i början av 1888 med stora svårigheter. Vid Stålhandskes möte den 7 april 1888 var frågan härom uppe och man diskuterade hur man bäst skulle kunna hjälpa Dunker. Beslut fattades om att hålla ett extra möte i Ursviken den 15 april. Sedan synes logerna ha haft gemensamma möten gång efter annan tills Dunkers svårigheter voro övervunna.

Intresset för logemötena knötos till de program och aktuella diskussionsfrågor man kunde uppsätta. Man kan säga att Stålhandske varit en sjungande loge. Logen har ägt den oskattbara förmånen att inom sig äga goda och intresserade sångare samt i någon mån även musikanter av olika slag. Tidigt bildades även en blandad kör samt en manskvartett under ledning av L. A. Bäckman, som vid mötena underhöllo med god sång. Repertoaren tycks na varit rikhaltig och omväxlande. I nov. 1894 inköpte byggnadskassan för en kostnad av 244

kr. instrument för en mässingsextett. Det kan vara av intresse anteckna sextettens besättning. Esskornetten blåstes av L. A. Bäckman, vilken även fungerade som ledare, B-kornetten av Johan Johansson, numera direktör för orgelfirman Åkerman & Lund i Stockholm, althorn av P. A. Bäckman, tenorhorn av Carl Lindgren numera vid SJ i Gellivare, tenorbasun av C. A. Sjöberg och bastuba av Leonard Burman, sedermera ledare för Dunkers musikkår. Dessa erhöilo en första instruktion av fotografen Francke i Skellefteå. Efter en kort tid vågade de sig på ett offentligt framträdande, och spelade sedan in ej obetydliga belopp för byggnadskassan. Instrumenten såldes till Luleå år 1909 för 100 kronor. Programmen i övrigt utfylldes med uppläsningar och deklamationer, överläggningar och diskussioner. Diskussionsfrågorna blevo med tiden så omfattande att man bildade särskild diskussionsklubb, där de frågor som ej direkt hade med logarbetet att göra, ventilerades. En resetalare J. P. Fröberg, som besökte logen den 29 okt. 1887 hörde logen «om den ansåg lämplig och önskvärd en förevisning av Laterna Magica». Det gjorde logen också. Efter diskussion förstas. Strax efter sekelskiftet var det även någon som underhöll medlemmarna med grammofonmusik. Mötena annonserades tidvis i Skellefteå Nya Tidning, vilken avisa härför betingade sig ett pris av fyra (4) öre per rad enligt uppgörelse mellan hr Elversson och E. S. Aronsson. Den tiden gick L. P. Bäckman till stan en gång i veckan och hämtade tidningen.

1,700 protokoll äro förda och finnas kvar. Ett par böcker ha förkommit. Detta gör i genomsnitt 34 möten per år. Det finns år då 52 möten ha hållits.

LT eller ordförandeplatsen har av J. P. Sellman innehafits över 400 gånger. Denne var Väs-

terbottens distriktsloges första ordförande och innehade denna plats i flera år. Maskinisten J. A. Boström var logens ledare vid över 150 möten. Som ett bevis på sin högaktning för logen skänkte han julaftonen 1887 till logen ett egenhändigt förfärdigat åtta dygns Regulatorur, vilken klocka fortfarande visar tiden inom Stålhandskes lokaler. Längre tider, omkring 100 möten, ha följande medlemmar fungerat som ordförande: Adam Svedberg, Frans Melander, P. A. Bäckman, L. A. Bäckman, Helmer Vikberg och F. Verner Melander.

På sekreterareplatsen har L. P. Bäckman, fader till L. A. och P. A., rekordet med över 400 skrivna protokoll. Hans ättlingar P. A., L. A., Bruno, Bror, Bengt och Evert bidraga även med ett stort antal protokoll. Frans Melander samt sönerna Verner och John tillhöra också jämte Uno Stenmark, F. L. Lindgren och Helmer Vikberg de mest anlitade sekreterarna. Den nuvarande sekreteraren Karin Pettersson har skrivit något över 80 protokoll och torde därmed komma som god tvåa.

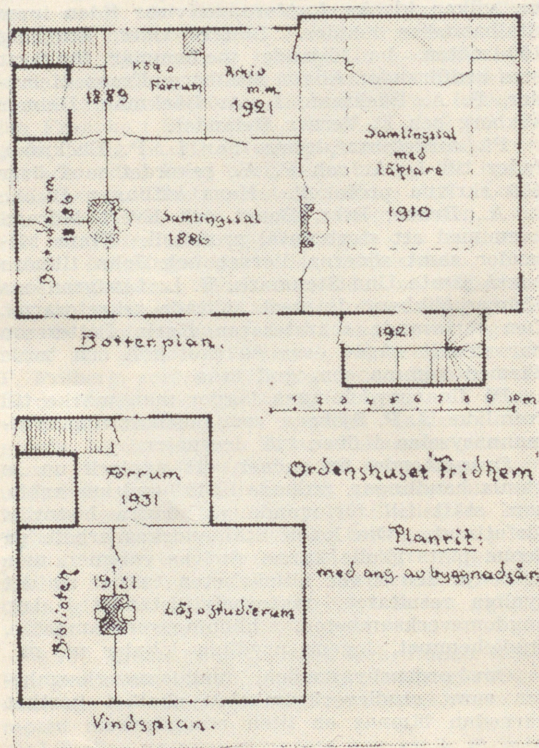
På finansavdelningen lägger man märke till framlidne J. P. Sjöberg, som innehaft uppbořds-mannasysslan i över två decennier.

Ovanstående är endast ett axplock ur de gamla handlingar, ordnade i Stålhandskes arkiv, som stått till förfogande vid denna historiks författande. Om logen Stålhandskes arbete på denna plats skulle kunna skrivas volymer, men vi bedja den ärade allmänheten ta del av det synliga resultatet: nykterhetstillståndet i dag, ungdomsverksamheten, bildningsverksamheten, studiehemmet, logens prydliga lokaler m. m.

Om ordensbyggnaden, ungdomsverksamheten samt studieverksamheten skall i korthet härnedan lämnas en liten redogörelse.

Ordenshuset "Fridhem".

En kritisk granskare av ordenshusets kanske något funktionalistiska exteriör, kan ej undgå märka, att ordenshuset är resultatet av

en serie om- och tillbyggnader. Ordenshuset har vuxit med logen.

Svårigheterna för logen att få lokal för sina möten kulminerade vid den stora branden i Clemensnäs år 1883, då logen under två års tid måste hålla sina möten i enskilda medlemmars bostäder. I tre mån. från den 1 febr. 1884 hölls alltså mötena hos E. A. Fällman i Furunäs och de nio påföljande månaderna hos Mikael Eriksson i Furunäs. Den 1 febr. 1885 uppläts skolrummet för logens möten.

Under den tid logen med sina möten var tvingad flytta från det ena stället till det andra, hade tanken på en egen lokal börjat uppstå bland medlemmarna. En byggnadsfond bildades och den 22 dec. 1884 tillsattes en tillfällig byggnadskommitté med uppgift att höra sig för om tomt etc. Den 4 mars 1885 valdes en ständig byggnadsstyrelse, vilken den 21 april 1885 för 50 kronor inköpte en tomt av N. F. Sjöberg.

Grundstenen till ordenshuset lades den 16 aug. 1885. Under åren 1885—86 uppfördes och inreddes denna första byggnad — nuvarande lilla salen och de två rummen i västra delen. Lokalen synes ha tagits i bruk den 16 juni 1886 och invigdes högtidligen för sitt ändamål av Doktor S. Brandell den 12 sept. samma år.

Den första tillbyggnaden av ordenshuset skedde år 1889 då nuvarande förrummet eller kaffeköket kom till utförande. År 1910 var man färdig med stora salen och år 1921 tillbyggdes ett biblioteksrum på norra sidan samt ett vindfång mot landsvägen.

I samråd med platsens avdelning av ABF framlade studiecirkeln år 1931 förslag om att inreda utrymmena över lilla salen till bibliotek och studierum, vilket förslag logen med tacksamhet antog. Denna ombyggnad har helt bekostats av de båda studiesammanslutningar-

na IOGT:s studiecirkel och ABF:s lokalavdelning på platsen. Lokalerna äro för 25 år framåt gratis av logen upplåtna till dessa organisationer.

Under årens lopp har dessutom en hel del smärre ändringar och förbättringar utförts. Mycket arbete har av medlemmarna utförts gratis och i de tidigare byggnadsmomenten utgöra de utbetalda arbetskostnaderna endast mycket blygsamma belopp. Ett gott bevis på vad enighet och levande intresse för en god sak kan åstadkomma.

Medel till byggnaden ha hopbragts dels genom fester och basarer, dels genom medlemmarnas offervillighet och gratisarbete men även genom utomståendes bidrag i olika former. Av platsens industriledningar har byggnaden haft mycket gott. Den första platschefen här J. Sidén, var på sin tid även medlem av logen. Sedan några år tillbaka erhåller byggnaden av A.-B. Scharins Söner fritt elektriskt lyse för sina lokaler, en förmån, som ej nog kan uppskattas.

Att nämna alla de, som nedlagt ett oegenlyttigt arbete för byggnadens tillkomst och utveckling till det utmärkta skick, vari den f. n. befinner sig i, skulle taga för stor plats i anspråk. Logen Stålhandskes nuvarande medlemmar kunna visa dem sin tacksamhet genom att väl vårda arvet logens egna lokaler samt göra dessa till det kulturhem de allt ifrån början varit avsedda att vara.

I sitt nuvarande skick är byggnaden med inventarier brandförsäkringsvärderad till 20,000 kronor.

Barn- och ungdomsverksamheten.

Nyrekryteringen av medlemmar till Stålhandske sker huvudsakligen från Ungdomslogen

667 Excelsior, vilken bildades den 25 okt. 1904 av dåvarande D. T. J. P. Sellman. Denna Stålhandskes rekrytskola kan alltså instundande år fira sitt 30-års jubiléum.

På nittioalet var även ett s. k. barntempel i verksamhet, men tycks vid sekelskiftet denna form för ungdomsverksamheten ha nedlagts.

Vid starten erhöll ungdomslogen 15 medlemmar. Medlemsantalet har sedan växlat och uppgår f. n. till 17 äldre och 37 barn, tillsammans 54 medlemmar.

Mötena hållas i regel varje vecka under vintermånaderna.

Barnen få här den första inblicken i godtemplarordens arbetsätt och ceremoniella arbete.

Programmen äro lagda så att de kunna intressera de yngre och bestå av uppläsningar, sång, dialoger, nykterhetslektioner etc. Betydelsen av en sådan ungdomsorganisation för arbetet i Stålhandske kan knappast överskattas.

I detta sammanhang kan man ej underlåta att med tacksamhet nämna några namn, som betytt mycket för ungdomslogens tillkomst och utveckling. Utom stiftaren J. P. Sellman, som alltid hade ett levande intresse för ungdomsverksamheten, lägger man märke till däv. folkskolläraren F. S. Ahlman, vilken även var distriktsintendent i 10 år. Ungdomslogens första intendent synes ha varit lärarinnan Emma Lindgren. En som också satt i ledningen i många år var Arvid Fällman. Den nuvarande intendenten fru Tekla Fällman har innehaft sin tjänst i 13 år, vilket torde vara rekord.

Studieverksamheten.

Den som känner den anda, som alltid präglat logen Stålhandskes arbete, förstår att bild-

ningsverksamheten för logen varit det väsentliga. Någon dust med de mera ekonomiskt sinnade kan ha utkämpats om anslagen, men i stort sett har det visats förståelse för studieverksamhetens anslagsäskanden och anslagen ha lämnats om än med en grymtning. Av gamla handlingar att döma, har offerviljan för saken varit stor och efterföljansvärd.

I oktober 1906 bildade logen Dunker i Ursviken och Stålhandske en studiecirkel «Gryningen». Denna arbetade till vintern 1910—11 då dess ägodelar delades mellan de båda logerna.

I IOGT:s och ABF:s studiehem i logen Stålhandskes lokaler är Studiecirkelbiblioteket inrymt, resultatet av 25 års verksamhet. Här stå f. n. 785 band med ett värde av omkring 5,000 kronor till den bildningstörstande allmänhetens förfogande. Alldeles gratis. Principen vid bokinköpen har varit: värdefull litteratur på «tillfredsställande nivå ur moralisk och konstnärlig synpunkt» som kan ge något i det allmänna kulturarbetet. Biblioteket är överskådligt uppställt inom huvudgrupperna: skönlitteratur, filosofi, religion, historia, geografi, sociala frågor, facklitteratur o. s. v. Särskild ungdomsavdelning finnes, vilken synes vara livligt frekventerad. Med efterfrågan följer givetvis inköp av populära ämnen, som ligga inom ramen av vad ett bibliotek kan ha.

Kring biblioteket gruppera sig studiecirkelarna i olika ämnen. Alltid finnes någon cirkel i gång inom något ämne. Cirklar hava hållits och hållas i litteratur, nationalekonomi, matematik, hemkultur, språk, organisationskunskap, fackföreningskunskap m. fl. ämnen. Dessutom ha hållits skilda föreläsningar i olika ämnen. Den på hösten 1930 bildade lokalavdelningen av Arbetarnas Bildningsförbund har

med sina anslag verksamt bidragit till bibliotekets utveckling.

Under de år Stålhandskes studiecirkelbibliotek varit i verksamhet har erhållits i anslag från staten 1,500 kr., från landstinget 150 kr., från logen Stålhandske 2,500 kr. samt från ABF., Kooperativa, arbetarekommunen m. fl. 500 kr.

Till berättelsen om logen Stålhandskes bibliotek kunna knytas många namn. Vi nöja oss med att nämna nuvarande folkskoleinspektören i Vindeln F. S. Ahlman, som under den tid han var bosatt här nedlade ett gott arbete inom studiearbetet. Under de senaste tio åren och den omorganisation, som därunder kommit till utförande, har logen haft ett par ovärderliga krafter i John Melander och Robert Fällman.

Studiecirkelbiblioteket är den plats, kring vilket det allra största intresse bör knytas. Till den ärade allmänheten vilja vi i detta sammanhang rikta en uppmaning. Besök biblioteket! Sök! Finns det ej något lämpligt, är det nog kanske konsten att välja som saknas och den konsten läres kanske ej utan några misstag. Är Ni villrådig, vänd Eder till vår studieledare, som gärna står till Eder tjänst.

I ovanstående korta historik ha vi försökt ge en inblick i logen 423 Stålhandskes arbete under de gångna 50 åren. Ingen torde kunna förneka att logens arbete också burit frukter. Det medlemsantal logen f. n. har, är i förhållande till folkmängden på platsen, ganska stort, men antalet kan bli större.

Vi inbjuda alla, som se det samhällsgagnliga i våra strävanden, till medlemskap.

Stå ej på avstånd, Ni, som i grund och botten hyser samma åsikter, utan kom med. Ju

flera vi bli, ju bättre kunna vi arbeta. Någon ekonomisk uppoffring betyder det ej för Eder. Endast ett klart ståndpunktstagande i en alltid aktuell fråga. Nykterhetsfrågan. Godtemplarordens program är så lagt, att det passar alla, som på helnykterhetens grund vilja bidra till samhällets höjande i kulturellt hänseende.

Vårt studiehjem står öppet för alla oavsett deras inställning till godtemplarorden som sådan. Allt vetande vi kunna ge, fås där gratis. Råd vid bokval etc. Inga låneavgifter.

Till slut endast ett varmt och vördsamt tack till alla dem som, utan att direkt ha varit anslutna till vår orden, givit oss sitt stöd i våra strävanden för nykterhet och upplysning.

PROGRAM

för högtidsdagen söndagen den 19 febr. 1933.

Kl. 11 fm. Skellefteå Kretsloges årsmöte.

Kl. 4 em. **Offentlig högtidsfest**

med tal av fil. dr K. H. Rönnblom,
deklamation av red.-sekr. Z. Stårner,
sång, musik m. m.

Kl. 8 em. Högtidslogemöte.
